

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 497/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Eduardom Šoškom, Daniela Dlabača 21, Žilina, vo veci namietaného porušenia ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 Co 312/2016 z 13. júna 2016 a uznesením Okresného súdu Ružomberok č. k. 4 C 33/2006-1004 z 8. apríla 2016 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
a [REDACTED] odmieta.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. septembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ a ██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 Co 312/2016 z 13. júna 2016 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“) a uznesením Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C 33/2006-1004 z 8. apríla 2016 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti a k nej priložených príloh vyplýva, že sťažovatelia sú žalovanými v konaní vedenom na okresnom súde, ktoré sa týka určenia práva vydržaním a zriadením vecného bremena a nariadenia predbežného opatrenia. Sťažovatelia sú spoluvlastníkmi pozemkov, cez ktoré žalobcovia žiadajú o právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v prechádzaní, a to pešo, detským kočíkom, bicyklami, príručnými vozíkmi, jednostopovými a osobnými motorovými vozidlami, traktormi, nákladnými vozidlami, a to v časti nevyhnutne potrebnej na realizáciu tohto práva. Uznesením okresného súdu bolo vyhovené návrhu žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia. Proti uvedenému uzneseniu podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne.

3. Sťažovatelia považujú napadnuté uznesenia za nesprávne z dôvodu, že všeobecné súdy svojím postupom odopreli poskytnúť právnu ochranu sťažovateľom a rozhodli tak bez zákonného dôvodu. V prvom rade namietali chybu pri doručovaní uznesenia okresného súdu, ktoré doručili ██████████, pričom splnomocneným zástupcom sťažovateľov v predmetnom konaní bol ██████████ ako žalovaný v 1. rade. Napriek tomu okresný súd vyznačil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti na predmetnom uznesení, pričom evidentne na to neboli splnené zákonné podmienky.

4. Napadnutými uzneseniami okresného súdu a krajského súdu došlo k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľov aj tým, že uznesenie okresného súdu bolo doručené sťažovateľom bez návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Vo veci taktiež rozhodla

sudkyňa okresného súdu, voči ktorej majú sťažovatelia dôvodnú pochybnosť, že je zaujatá, pretože žalobca v 1. rade je sudcom Okresného súdu Dolný Kubín a stretáva sa v rámci svojich pracovných povinností so sudkyňou rozhodujúcou vo veci samej. Ďalej namietali identický petit návrhu na nariadenie predbežného opatrenia so žalobným petitom, a preto súd nariadením predbežného opatrenia prekročil nutnú mieru prejudikovania výsledku konania vo veci samej.

5. Sťažovatelia spochybňujú aj právomoc okresného súdu na vydanie predbežného opatrenia, pretože na jeho vydanie neboli splnené procesné a hmotnoprávne podmienky. Jeden z výrokov predbežného opatrenia sa vzťahuje na povinnosť strpieť prechod osobou, ktorá je synom žalobcov, ale nie je účastníkom konania. Žalobcovia nepredložili okresnému súdu žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval bezprostredne hroziacu ujmu odôvodňujúcu nariadenie predbežného opatrenia. Sťažovatelia takmer identicky ako v odvolaní proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, aj v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu uviedli, že napadnuté uznesenie okresného súdu je nezákonné, lebo v konaní došlo k vadám podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016 (ďalej len „OSP“) v spojení s § 205 ods. 2 písm. a), b), d), e) a f) OSP. Taktiež považujú obmedzenia, ktoré musia strpieť, za neprimerané vo vzťahu k zabezpečovanému nároku, preto ho považujú za neprimeraný a neodôvodnený. Predbežné opatrenie považujú za materiálne nevykonateľné, pretože ukladá povinnosti sťažovateľom, pričom spoluvlastníkom je aj ďalšia osoba, ktorá síce bola žalovaná, ale nebola jej vo výroku uznesenia o nariadení predbežného opatrenia uložená žiadna povinnosť. Uznesenie okresného súdu podľa sťažovateľov vybočuje z doterajšej rozhodovacej činnosti okresného súdu a ostatných súdov a je celkom zjavne arbitrárne, čím došlo k porušeniu nimi označených práv podľa ústavy a dohovoru.

6. Na základe uvedenej argumentácie sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd rozhodol tak, že vysloví porušenie ich základného práva na súdnu ochranu na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu a uznesením okresného súdu.

Súčasne navrhujú, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenia okresného súdu a krajského súdu, vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a aby im priznal náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

7. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

II.A

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu

10. Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľov, že okresný súd napadnutým uznesením o nariadení predbežného opatrenia porušil ich základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Ak sťažovatelia mali v minulosti možnosť domáhať sa ochrany svojich označených práv pred všeobecným súdom, tak to vylučuje právomoc ústavného súdu konať o ich sťažnosti. V danom prípade sa sťažovatelia mali možnosť obrátiť odvolaním podľa § 201 a nasl. OSP proti napadnutému uzneseniu okresného súdu na príslušný krajský súd, čo v danom prípade aj využili a o ich odvolaní rozhodol uznesením krajský súd 13. júna 2016. Nedostatok právomoci ústavného súdu vyplýva priamo z ústavy (čl. 127 ods. 1) a ústavný súd ho nemôže prekonať postupom podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý sa vzťahuje len na neprípustnosť sťažnosti spočívajúcu v nevyužití iných ako súdnych prostriedkov ochrany označených práv sťažovateľov.

12. Ústavný súd vychádzajúc z obsahu sťažnosti konštatuje, že na konanie o sťažnosti v časti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, nie je daná jeho právomoc, a preto sťažnosť v tejto časti pre nedostatok právomoci odmietol.

II.B

K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu

13. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť

k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02).

14. Sťažovatelia svojou v podstate totožnou argumentáciou, ktorú uviedli v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu, spochybňujú aj napadnuté uznesenie krajského súdu, ktorým nevyhovelo ich odvolaniu proti uzneseniu okresného súdu a potvrdil jeho vecnú správnosť, čím mal porušiť dotknuté práva sťažovateľov, pretože ho považujú za nezákonné a arbitrárne z dôvodu ignorovania odvolacích dôvodov.

15. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Táto právomoc spolu s právomocou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy mu umožňuje preskúmať aj napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov, avšak iba z hľadiska, či tieto rozhodnutia, resp. v nich vyslovené závery sú alebo nie sú v súlade s ústavno-procesnými zásadami upravenými v ústave. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, ak samotným rozhodovaním alebo v konaniach, ktoré im predchádzali, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00). Ústavný súd, pokiaľ ide o veci patriace do právomoci všeobecných súdov, nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou a nie je ani súčasťou sústavy všeobecných súdov, ktorú završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

16. Uvedenými právnymi názormi sa ústavný súd riadil aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti, ktorou sťažovatelia namietali porušenie svojich ústavou a dohovorom garantovaných práv napadnutým uznesením krajského súdu. Úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti bolo posúdiť, či medzi odôvodnením napadnutého rozhodnutia všeobecného súdu a sťažovateľmi označeným základným právom podľa ústavy a právom podľa dohovoru existuje taká príčinná súvislosť, ktorá by po eventuálnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie zakladala opodstatnené dôvody na vyslovenie ich porušenia.

17. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom uznesenia krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležitým spôsobom odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia. V odôvodnení krajský súd (v podstatnom vo vzťahu k námietkam sťažovateľov) uviedol:

„... Okresný súd svoje rozhodnutie riadne a dostatočne argumentačne presvedčivo zdôvodnil a to vo vzťahu ku každému výroku uznesenia osobitne. Nad rámec odôvodnenia uznesenia okresného súdu preto odvolací súd už nepovažuje za potrebné a nevyhnutné uvádzať ďalšie zásadnejšie skutočnosti práve s poukazom na presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu a odvolací súd sa preto zameril na dôvodnosť odvolacích námietok obsiahnutých v odvolaní odporcov.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd vyhodnocuje ako opodstatnený argument obsiahnutý v odvolaní týkajúci sa nesprávneho procesného postupu okresného súdu nasledujúceho po vydaní uznesenia o predbežnom opatrení a spočívajúci v nesprávnom doručovaní uznesenia splnomocnenému zástupcovi odporcov v 2., 4. a 5. rade. Okresný súd administratívne pochybil, keď uznesenie o nariadení predbežného opatrenia doručoval odporcovi 4/, ktorý však je v konaní zastúpený splnomocneným odporcom 1/, pričom v dôsledku tohto postupu okresného súdu možno konštatovať, že pred podaním odvolania nebolo uznesenie okresného súdu riadne doručené odporcom v 1., v 2. a v 5. rade. Napriek tejto skutočnosti však odvolanie podal odporca 1/, konajúc sám za seba a súčasne ako splnomocnený zástupca odporcov v 2., v 4. a 5. rade. Odvolací súd však v súvislosti s nesprávnym postupom okresného súdu v dôsledku administratívnej chyby pri doručovaní

uznesenia okresného súdu konštatuje, že tento nedostatok v procesnom postupe súdu bol už v čase pred rozhodovaním odvolacieho súdu a v čase pred predložením spisu odvolaciemu súdu konvalidovaný následným procesným postupom okresného súdu, ktorý po zistení administratívneho pochybenia uznesenie okresného súdu o nariadení predbežného opatrenia, ako aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia spolu s prílohami, riadne a preukázateľne dňa 27. 5. 2016 doručil odporcovi 1/, konajúcemu sám za seba a súčasne ako splnomocnenému zástupcovi odporcov v 2., 4. a 5. rade.

Pokiaľ odporcovia v odvolaní namietali zaujatosť zákonnej sudkyne s poukazom na jej možný pomer k veci a k účastníkovi konania vzhľadom na jej kolegiálny vzťah k navrhovateľovi 1/, ktorý u odporcov vzbudzuje pochybnosť o jej nezaujatosti, nakoľko navrhovateľ 1/ je sudcom Okresného súdu Dolný Kubín a pravidelne sa zúčastňuje na grémiách a stretnutiach sudcov v rámci Žilinského samosprávneho kraja, kde má možnosť osloviť a kontaktovať zákonnú sudkyňu ohľadom prejednávanej veci, odvolací súd sa predmetnou námietkou zaujatosti s poukazom na ustanovenie § 15a ods. 4 O. s. p. osobitne nezaoberal. V zmysle predmetného zákonného ustanovenia na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliadne, ak už o nich rozhodol nadriadený súd; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Odvolací súd poznamenáva, že o námietke zaujatosti odporcov z totožného dôvodu už bolo Krajským súdom v Banskej Bystrici, ako súdom nadriadeným, rozhodované uznesením č. k. 12 NcC/19/2013-828 zo dňa 28. 8. 2013, pričom nadriadený súd námietku zaujatosti vyhodnotil ako nedôvodnú a zákonnú sudkyňu v prejednávanej veci z rozhodovania nevytlčil.

Pokiaľ odporcovia namietajú 1. výrok napadnutého uznesenia, ktorým súd uložil odporcom povinnosť strpieť prechod tretej osobe - synovi navrhovateľa 1/ maloletému [REDAKOVANÉ] a to pešo po časti spornej nehnuteľnosti vymedzenej geometrickým plánom, ktorý tvorí neoddeliteľnú súčasť uznesenia okresného súdu, odvolací súd poznamenáva, že nakoľko vo veci samej sa navrhovatelia domáhajú deklarovania existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vzťahujúcemu sa k nehnuteľnosti - teda in rem a nie in personám, vo vzťahu ku konkrétnym osobám, je zřejmé, že meritórne rozhodnutie vo veci samej bude mať dopad nielen na vlastníkov nehnuteľnosti v prospech ktorý bude vecné bremeno deklarované, ale deklarované právo bude mať dopad aj na rodinných

príslušníkov obývajúcich nehnuteľnosť vo vzťahu ku ktorej by malo byť rozhodnutím súdu deklarované právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Odvolací súd sa stotožňuje s argumentom, že hoci maloletý [REDAKOVANÉ] vzhľadom na predmet konania nie je jeho účastníkom, keďže mu nesvedčí vecná legitímácia, predbežným opatrením možno poskytnúť ochranu práva uložením povinnosti účastníkovi konania aj vo vzťahu k osobe, ktorá priamym účastníkom konania nie je, ale ktorej, v prípade vecnej dôvodnosti žaloby vo veci samej, prislúchajú práva odvodené od práv účastníkov konania.

Nie je opodstatnený ani argument odvolateľov, že petitý návrhu na nariadenie predbežného opatrenia sú vo svojich dôsledkoch totožné s petitmi návrhu vo veci samej. Porovnaním oboch procesných podaní navrhovateľov je zrejмый a zjavný rozdiel jednak v rozsahu a miere intenzity navrhovanej ochrany subjektívneho práva, no predovšetkým je zrejмый rozdiel predmetu predbežného opatrenia a právneho a skutkového základu merita vo veci samej.

Odvolací súd sa taktiež nestotožňuje s námietkou odporcov ohľadne údajnej nevykonateľnosti nariadeného predbežného opatrenia z dôvodu, že nebolo nariadené vo vzťahu ku všetkým pasívne legitimovaným účastníkom konania. Vzhľadom na charakter a sledovaný účel inštitútu predbežného opatrenia - ktorým je dočasne upraviť pomery medzi účastníkmi konania do meritórneho rozhodnutia súdu avšak za predpokladu, ak si takúto dočasnú úpravu pomerov vyžiada naliehavosť a potreba úpravy pomerov vzhľadom na existenciu konkrétnych okolností, nie je vylúčená situácia, že takáto potreba a neodkladnosť potreby upraviť dočasne určité práva a povinnosti vystane len vo vzťahu k niektorým z viacerých účastníkov konania. Nariadené predbežné opatrenie sa preto nemusí nevyhnutne vzťahovať na všetkých účastníkov konania, ktorým vo veci samej svedčí či už aktívna alebo pasívna legitímácia, pokiaľ sa dôvody a naliehavosť potreby nariadiť predbežne určité práva a povinnosti na všetkých účastníkov konania nevzťahujú. Nebolo v konaní preukázané, že by konaním odporcu v 3. rade bolo zasahované do práv navrhovateľov, ktorých výkonu sa nariadené predbežné opatrenie týka, nebol tak preto ani daný zákonný dôvod nariadiť predbežné opatrenie aj vo vzťahu k tomuto odporcovi a táto skutočnosť nespôsobuje nevykonateľnosť nariadeného predbežného opatrenia...

... Nariadené predbežné opatrenie nepredstavuje ani neprimeraný a ani bezdôvodný zásah do výkonu práv odporcov a požiadavka vyváženej dočasnej úpravy pomerov účastníkov tak zostáva zachovaná.“

18. Predmetné uznesenie krajského súdu aj v spojení s uznesením okresného súdu, s ktorým sa krajský súd ako s vecne správnym a zákonným stotožnil, obsahuje dostatok skutkových a právnych záverov a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z neho ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím jeho podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom všeobecného súdu nestotožňujú, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

19. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia presvedčil, že krajský súd sa zaoberal námietkami sťažovateľov v rozsahu, v ktorom dostali odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05) a také rozhodnutie možno považovať za ústavne konformné. Ústavný súd v okolnostiach prípadu nezistil, že by rozhodnutie krajského súdu bolo svojvoľné alebo

v zjavnom vzájomnom rozpore či urobené v zrejmom omyle a v rozpore s platnou právnou úpravou. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutých rozhodnutí, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

20. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého zabezpečovacia funkcia má za cieľ dočasnou úpravou eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli pred začatím konania alebo v jeho priebehu nastať. Dočasnosť tohto opatrenia ako jeho základný znak znamená, že nejde o konečnú a definitívnu úpravu vzťahov medzi subjektmi a už vôbec nemôže ísť o prejednanie konečného rozhodnutia vo veci samej. Naopak, predbežným opatrením sa iba zaisťuje, aby konečné rozhodnutie vo veci samej mohlo mať reálny význam. Nariadením predbežného opatrenia nezískava jeden z účastníkov práva, o ktorých sa má rozhodnúť až v budúcnosti, ale sa ním len dočasne upravuje určitý okruh vzťahov. Osvedčenie zákonných predpokladov pre potreby nariadenia predbežného opatrenia však nemožno zamieňať s požiadavkou preukázania rozhodujúcich skutočností, tak ako to je pri rozhodovaní vo veci samej. Cieľom predbežného opatrenia je urýchlene vyriešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Aj z tohto dôvodu zákonodarca upustil od požiadavky osobitného odôvodňovania uznesenia o nariadení predbežného opatrenia (§ 76 ods. 4 OSP), ak súd návrhu na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa s dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

21. Podľa právneho názoru ústavného súdu rozhodovanie o návrhu na predbežné opatrenie možno predovšetkým považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Predpokladom pre záver o porušení základných práv a slobôd je však také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (obdobne I. ÚS 46/00, III. ÚS 409/2015). Aj v prípade vyhovenia návrhu na nariadenie predbežného opatrenia je garantované právo dotknutého účastníka konania na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú súdom rozhodnutím vo veci samej. Ochrana účastníka konania, voči ktorému

výrok uznesenia o nariadení predbežného opatrenia smeruje, však nesmie prekročiť intenzitu, ktorá by prakticky znemožnila dosiahnutie oprávnených záujmov druhého účastníka konania. Nariadenie predbežného opatrenia v žiadnom prípade nevylučuje, aby všeobecný súd poskytol v konečnom dôsledku ochranu právam, porušenie ktorých sťažovatelia namietajú.

22. Pokiaľ ide o rozhodovaciu prax Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), táto vylučuje aplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na rozhodovanie v otázke predbežných opatrení, pretože nie sú rozhodnutiami o občianskych právach alebo záväzkoch [pozri rozhodnutie *Apis versus Slovenská republika* č. 39754/98 z 10. 1. 2000, v ktorom sa konštatovala neaplikovateľnosť čl. 6 dohovoru *ratione materiae* v konaní (o zrušení predbežného opatrenia); napr. aj III. ÚS 339/2012, IV. ÚS 560/2012]. Na druhej strane ESLP aj v tomto prípade pripustil už výnimky, ba dokonca s ohľadom na rozsudok ESLP z 15. októbra 2009 vo veci *Miccallef proti Malte* (č. sťažnosti 17056/06) bol tento záver v judikatúre ESLP už prekonaný, keď v tomto rozsudku uviedol, že aj rozhodnutím o predbežnom opatrení môže dôjsť k porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru.

23. Realizácia inštitútu predbežného opatrenia ako zabezpečovacieho prostriedku v civilnom procese nemôže sama osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby vyplývajúceho z ústavy alebo dohovoru, pretože zákon poskytuje účastníkovi, proti ktorému smeruje výrok rozhodnutia o predbežnom opatrení, primeranú a efektívnu ochranu pred prípadným neopodstatneným a nezákonným obsahom takéhoto rozhodnutia aj počas konania vo veci samej. Keďže teda túto ochranu považuje ústavný súd jednak za účinnú a jednak za dostupnú, účastník súdneho konania sa jej preto nemôže súčasne dovolávať aj prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (*mutatis mutandis* II. ÚS 37/00, I. ÚS 46/00, I. ÚS 148/03, I. ÚS 49/07, III. ÚS 281/07).

24. Na druhej strane však treba pripustiť, že ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti pristúpil k preskúmaniu niektorých rozhodnutí o predbežných opatreniach, zásadne však išlo o ojedinelé prípady charakterizované

výnimočnými okolnosťami veci. V tejto súvislosti ústavný súd judikoval, že zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o predbežných opatreniach môže iba za predpokladu, že by takýmto rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúci charakter svojvôle (obdobne III. ÚS 169/2010, III. ÚS 281/07).

25. Pre úplnosť je však potrebné uviesť, že pozornosti ústavného súdu neušli niektoré z námietok sťažovateľov, ktoré ani nemajú súvislosť s vecnou podstatou napadnutého uznesenia krajského súdu. Nesprávne vyznačenie doložky vykonateľnosti na uznesení okresného súdu, ktorá bola navyše opravená ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu má význam predovšetkým pre katastrálne konanie pred príslušným správnym orgánom. Taktiež pokiaľ ide o námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyni, o nej už raz bolo rozhodnuté v inom konaní tak, že príslušný súd ju vyhodnotil ako nedôvodnú ešte predtým, než okresný súd rozhodol o predbežnom opatrení (uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12 NcC/19/2013 z 28. 8. 2013). Napokon, ústavnoprávny problém nevzhliadol ústavný súd ani v tom, že predmetom predbežného opatrenia je výrok postihujúci hlavne žalovaného v 1. rade vzhľadom na skutočnosť, že ostatní žalovaní nebránia žalobcom v užívaní ich nehnuteľnosti.

26. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil signály, ktoré by nasvedčovali tomu, že v prípade sťažovateľov rozhodnutím všeobecného súdu došlo k takému procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu majúci charakter svojvôle, teda niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

27. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že jeho pozornosti neušlo, že sťažovatelia tak v texte samotnej sťažnosti, ako aj v samotnom petite nesprávne označili jedného z porušovateľov ich práv, a to Krajský súd v Žiline, hoci správne malo ísť o krajský súd. Uvedená okolnosť – sama osebe – je spôsobilým dôvodom na odmietnutie sťažnosti z dôvodu nesplnenia zákonných náležitostí.

28. Po odmietnutí sťažnosti sťažovateľov ako celku nebol už právny dôvod zaoberať sa ich ostatnými návrhmi.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2017